

Militāro mācību saskaņošana AS «Latvijas valsts meži» zemēs

Valdis Kalns

Nekustamā īpašuma pārvalde

Visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas mērķis ir **padziļināt visu valsts institūciju sadarbību**, nodrošināt efektīvu publiskās un privātās partnerības mehānismu izstrādi, paaugstināt sabiedrības izpratni par iespējām aizsargāt sevi, savu ģimeni un Latvijas valsti, kā arī izstrādāt sabiedrības pašorganizēšanas instrumentus krīzes gadījumiem.

Septembris 2016

Sūdzība

Uguns nedrošajā periodā tiek kurināti ugunskuri, izmantotas dūmu sveces un pirotehniskas izstrādājumi. Visas iepriekš minētās darbības notiek arī Garkalnes un Buļezera dabas liegumu teritorijās. Darbības nav saskaņotas ne ar mežu apsaimniekotājiem, ne mednieku klubiem, ne privātajiem zemju īpašniekiem, tādējādi tiek rupji pārkāptas īpašuma tiesības.

ZM valsts sekretāres aicinājums

Meža un medību resursu ilgtspējīga apsaimniekošana, kā arī biodrošības pasākumu ievērošana epizootijas izplatības laikā, nepieciešama valsts un sabiedrības interesēs. Saproto, ka arī aizsardzības funkcijas nodrošināšana ir valsts drošības un sabiedrības kopējā labuma interesēs, kas pieļauj samērīgi ierobežot indivīdu tiesības, kā arī atsaucoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 54.panta pirmo daļu, aicinām izskatīt iespēju veidot dialogu un īstenot sadarbību ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Zemkopības ministriju, AS “Latvijas valsts meži”, kā arī ar zemes īpašniekus un medniekus pārstāvošajām nevalstiskajām organizācijām, lai nodrošinātu iestāžu funkciju sekmīgu izpildi, vienlaikus ievērojot samērību iesaistīto pušu tiesību un interešu aizskārumā.

Vienoššanās par sadarbību nepieciešamības argumenti

- Normatīvajos aktos nav regulējums par to, ka NBS, rīkojot militārās mācības, ir nepieciešams saskaņojums ar zemes īpašnieku.
- No Valsts aizsardzības viedokļa, NBS funkciju izpilde ir absolūti primārā lieta. Valsts aizsardzības pamatprincipos ir noteikts veikt militāro apmācību visā Latvijas Republikas teritorijā.
- NBS ir jāievēro - vides aizsardzības prasības.
- NBS darbībām privātīpašumos ir **legitīms raksturs**, ievērojot AM Vides aizsardzības stratēģijā ([http://www.mod.gov.lv/Par aizsardzibas nozari/Vides aizsardziba/Vides aizs strategija 2011 2015.aspx](http://www.mod.gov.lv/Par_aizsardzibas_nozari/Vides_aizsardziba/Vides_aizs_strategija_2011_2015.aspx)) noteikto: **Tā kā bruņotajiem spēkiem, pildot savus pienākumus un rīkojot militārās mācības, ne vienmēr iespējams izvairīties no negatīvas ietekmes uz vidi, mācības un darbība jāorganizē tā, lai šī ietekme būtu pēc iespējas mazāka.**

NBS uzdevumi

- Nodrošina kaujas gatavību
- Veic personāla apmācību
- Apmāca rezerves

Nacionālo bruņoto spēku likums

Aizsardzības ministrija

Nacionālie
bruņotie spēki

13.12.2018. vienošanās par Militāro mācību norises saskaņošanas principiem

Vienošanās par sadarbību

- Mācību veidi:
 - militārās mācības ar personāla iesaisti;
 - militārās mācības, kurās papildus personālam, plānota transportlīdzekļu pārvietošanās;
 - militārās mācības, kurās papildus personāla un transportlīdzekļu iesaistei plānota salūtmunīcijas lietošana, trokšņi, ierakumu veidošana.

- Vienošanās nav ietverts:
 - Spridzināšana;
 - Speciālo operāciju vienības treniņi;
 - Nesprāgušās munīcijas neitralizēšana.

Vienošānās par sadarbību

- Mācību saskaņotājas vienības un termiņi:
 - NBS apvienotās (NBS līmeņa) militārās mācības – NBS iesniedz pieprasījumu par to norisi LVM mēnesi iepriekš;
 - NBS regulāro spēku vienību organizētās mācības - NBS iesniedz pieprasījumu par to norisi LVM mēnesi iepriekš;
 - Zemessardzes organizētās mācības – Zemessardze iesniedz pieprasījumu par to norisi LVM mēnesi iepriekš.
- LVM saskaņojumu vai atteikumu sniedz 2 nedēļu laikā.
 - LVM ir tiesīga atteikt militāro mācību saskaņojumu, ja militārās mācības pārklājas ar iepriekš pieteiktu un saskaņotu publisko pasākumu vai citām militārām mācībām.

**NBS/ZS pieprasījums konkrēto mācību saskaņošanai
1 MĒNESI PIRMS NORISES**

LVM izvērtējums un saskaņojums

LVM izvērtējums un atteikums

**NBS / ZS nodrošina LVM
Līgumpartneru informēšanu (no
6.reizes rakstiska saskaņošana)**

Mācību norise

- Izvērtē trešo pušu iesniegumus par plānoto zemes lietošanu un novērš dažādu zemes lietojumu (medīšana, sporta sacensības, militārie pārgājieni un mācības) iespējamus konfliktus, saskaņojot tos telpā un laikā ar jau esošām zemes lietošanas saistībām.

Militāro mācību saskaņošanas principi

- LVM ir tiesīga Saskaņojumā izvirzīt nosacījumus, kas var grozīt plānoto militāro mācību norisi, pamatojoties uz saimnieciskās darbības interesēm, dabas aizsardzības vai citām interesēm.
- LVM Saskaņojuma nosacījumos norāda **LVM līgumpartnerus** (medību tiesību nomnieki, zemes nomnieki, ilgtermiņa mežizstrādes līgumu līgumpartneri), kuru informēšanu par militāro mācību norisi nodrošina NBS pilnvarotās vienības, kā arī norādi par nepieciešamību saņemt saskaņojumu no Dabas aizsardzības pārvaldes.

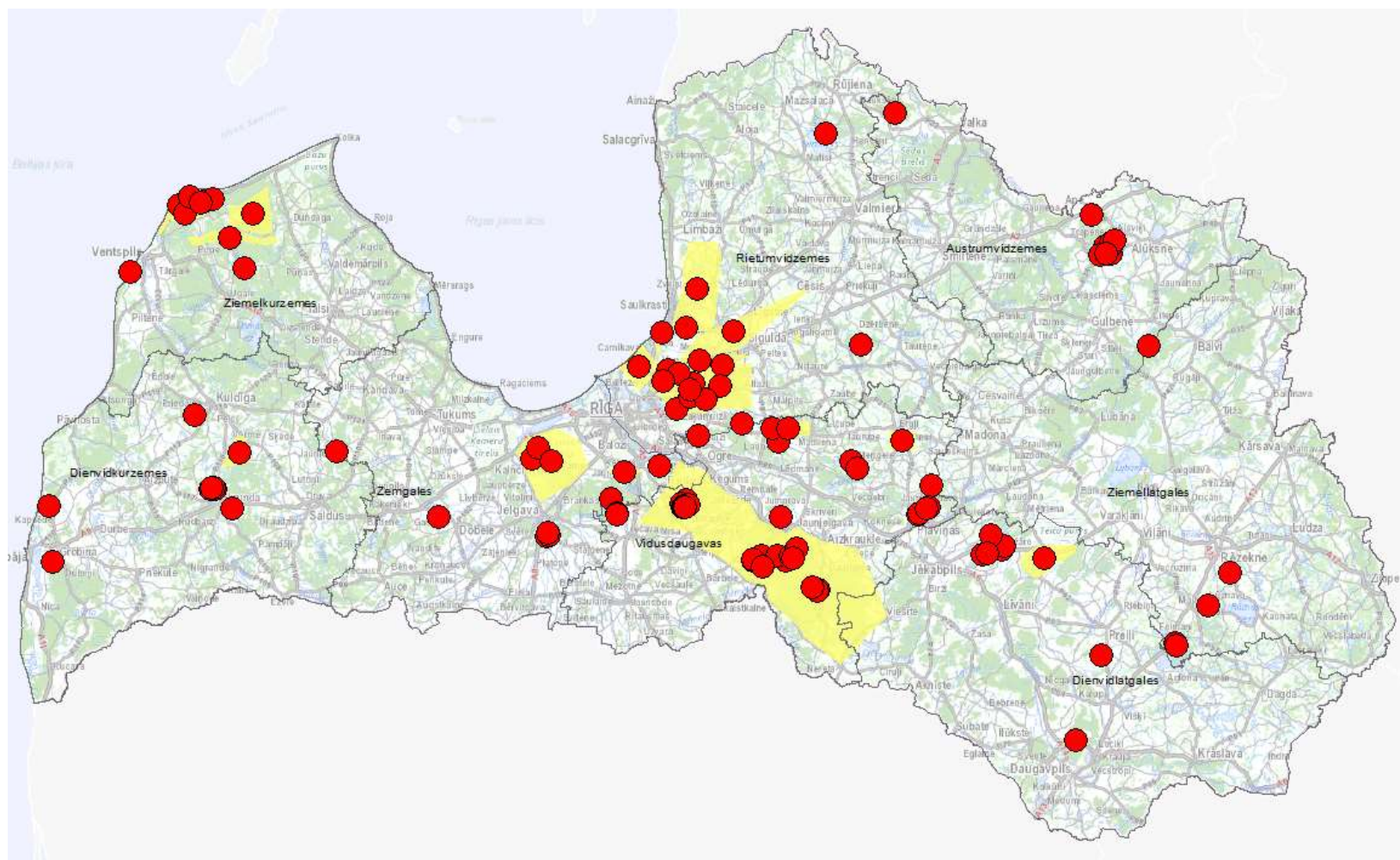

Militāro mācību saskaņošanas principi

- Vienā saskaņotajā teritorijā mācības var notikt 5 reizes gadā.
- Ja mācības norit vairāk nekā 5. reizi kalendārajā gadā attiecīgajā teritorijā, LVM līgumpartneru informēšanas pienākums aizstājams ar saskaņošanas pienākumu.

Militāro mācību skaits 2019.gadā – 190

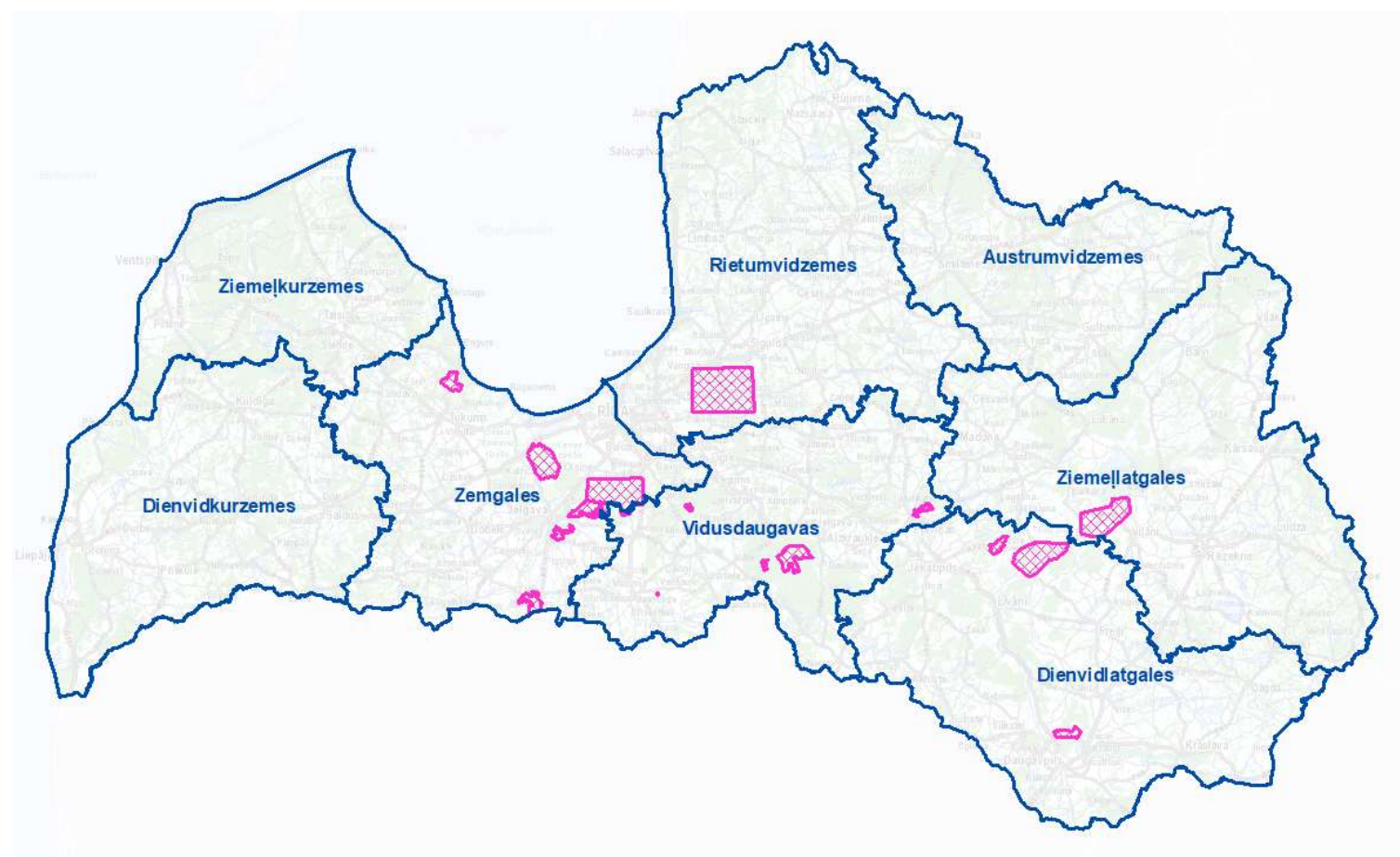

Reģions	Mācību skaits
Austrumvidzeme	54
Dienvidkurzeme	13
Dienvidlatgale	10
Rietumvidzeme	19
Vidusdaugava	64
Zemgale	11
Ziemeļkurzeme	11
Ziemeļlatgale	8
Kopā	190

2018. gadā 191
2017. gadā 84

19 Memoranda platības

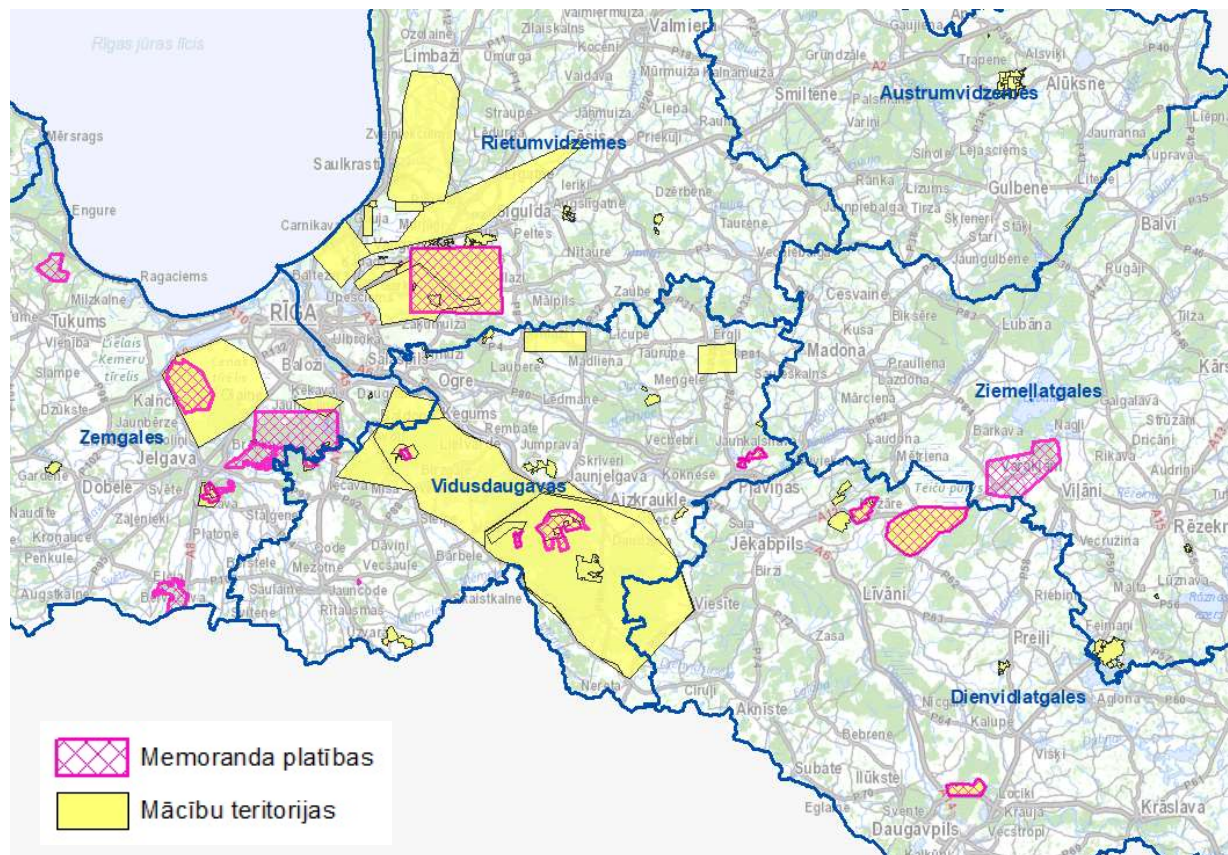
Austrumvidzeme	nav
Rietumvidzeme	1
Ziemeļlatgale	1
Dienvidlatgale	3
Vidusdaugava	7
Zemgale	7
Dienvidkurzeme	nav
Ziemeļkurzeme	nav
KOPĀ	19

Memoranda platībās notikušās mācības 2019.gadā

Reģions	Memoranda platību skaits	Mācību skaits
Dienvidlatgale	3	3
Rietumvidzeme	1	5
Vidusdaugava	7	50
Zemgale	7	7
Ziemeļlatgale	1	0
Kopā	19	65

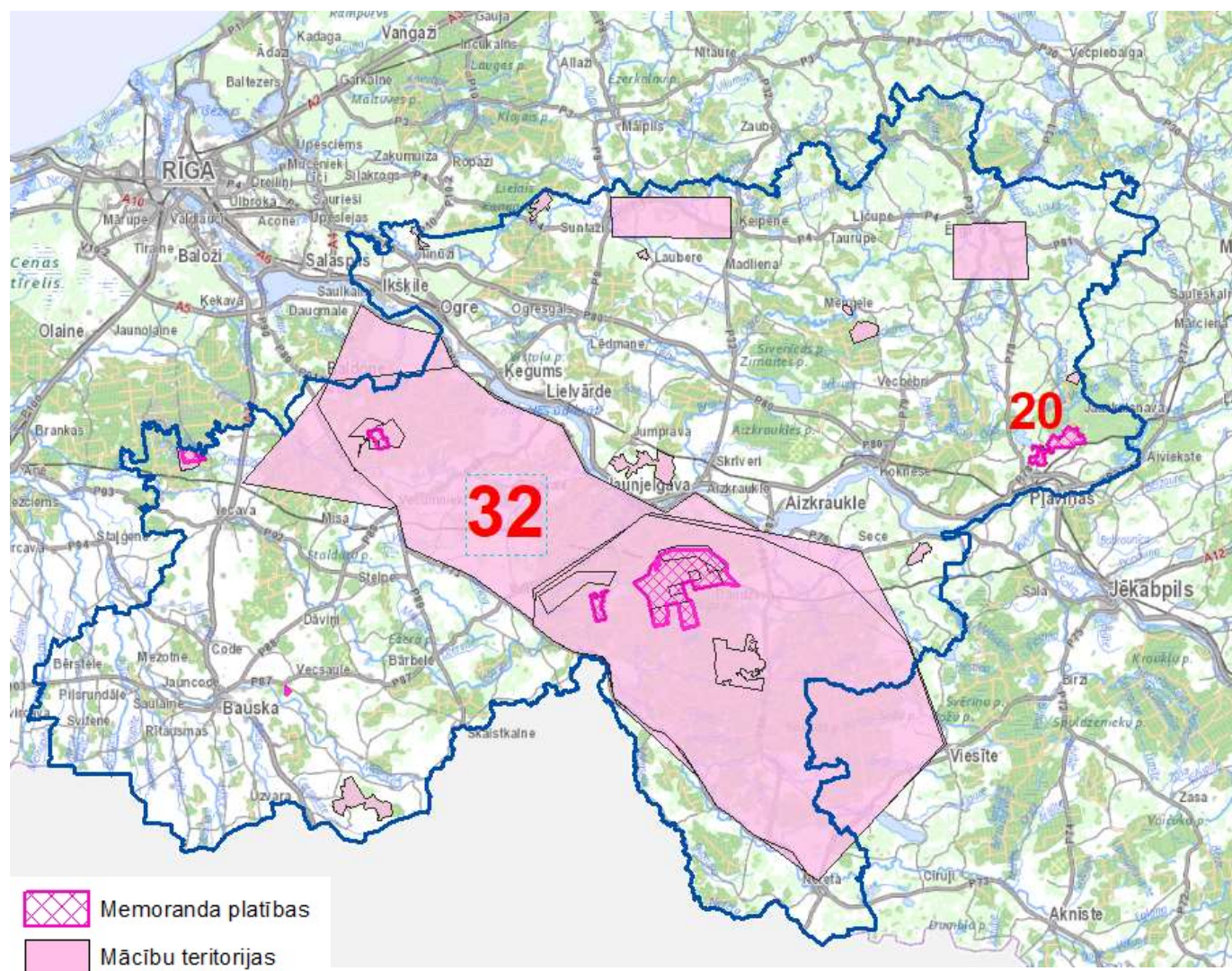
- Lielākā daļa mācību notiek ārpus memoranda platībām
- Mācību teritorija plašāka par memoranda platību
- 6 memoranda platībās mācības nav notikušas (vai nav saņemta informācija)
- 8 platībās notikušas 1 – 5 mācības
- 4 platībās 12 – 20 mācības.

Lielākais
mācību skaits

Vidusdaugava

64

[illegible]

Gads	Objekts	Platība, ha
2017	Ādažu poligons	5259.04
2018	Variometers, Konstantinovas pag.	0.6398
2019	Lāčusila poligons	2387.43
2019	Likvertene, Vecsaules pag.	29.75
2019	Poligons, Jaunsvirlaukas pag.	40.04
2019	NBS Aviācijas bāze «Lielvārde»	144.11
2019	Juču šautuve	13.67
2019	Bāzes mežs, Galgauskas pag.	13.24
2019	poligons Meža Mackeviči	2042.68
	Kopā:	9930.6

Kopā: 9930.6

Teritoriju saskaņošana

- NBS iesniedz mācību teritoriju priekšlikumus LVM 8 reģionu vadītājiem.
- 8 reģionu vadītāji veic sarunas par teritoriju precizēšanu, lai pēc iespējas mazinātu ietekmi uz saimnieciskām, vides un sociālajām interesēm.
- Teritoriju saskaņojuma apstiprinājumu nosūta reģiona vadītāji rakstveidā attiecīgajām NBS vienībām.
- **Reizi gadā līdz 1. MAR puses aktualizē mācību teritorijas.**

Saskaņotas un nesaskaņotas teritorijas

Ja NBS/ZS nav saskaņojusi centralizēti ar LVM reģionu militāro mācību norises vietu Vienošanās 16. un 17. p. kārtībā, ikreiz mācības saskaņojamas ar LVM norādītajiem līgumpartneriem (medību tiesību nomnieki, zemes nomnieki, ilgtermiņa mežizstrādes līgumu līgumpartneri)!!!

16. Mēneša laikā pēc Vienošanās spēkā stāšanās NBS pilnvarotās vienības atbilstoši mācību veidam nosūta LVM militārajām mācībām potenciāli izmantojamo teritoriju plānus/kartes, sadalot tos pa LVM atbildības reģioniem. Teritoriju apstiprināšanas kārtība noteikta 17. punktā.
17. Militārajām mācībām potenciāli izmantojamo teritoriju plānus, grupējot tos atbilstoši mācību veidam, NBS pilnvarotās vienības sadarbībā ar LVM reģionu pilnvarotajām personām (Pielikumā Nr. 4) aktualizē reizi gadā (līdz 1. martam). LVM attiecīgo reģionu pilnvarotās personas pēc teritoriju saskaņošanas ar attiecīgajām NBS pilnvarotajām vienībām nosūta rakstveida apstiprinājumu NBS.

Apņemšanās

- Mācības **iespēju robežās** nerīko:
 - aizsargājamo putnu dzīvotnēs ligzdošanas un dzimšanas periodos. Terminu ierobežojumi norādīti Vienošanās pielikumā Nr.1;
 - meža dzīvnieku dzimšanas periodā - no 1.aprīļa līdz 30.jūnijam;
 - aļņu un staltbriežu riesta periodā – no 15. augusta līdz 1. oktobrim.

Mācības nerīko:

- teritorijās, kur tiek veikta meža infrastruktūras objektu būvniecība;
- teritorijās, kur notiek mežizstrādes darbi;
- īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kur tas ir aizliegts.

**Par iecietīgu un
cienpilnu attieksmi**